A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2024. június 18.*

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások – 2013/32/EU irányelv – A 33. cikk (2) bekezdésének a) pontja – Annak lehetetlensége, hogy valamely tagállam hatóságai elfogadhatatlanként amiatt utasítsanak el egy menedékjog iránti kérelmet, mert előzőleg egy másik tagállam menekült jogállást ismert el – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 4. cikke – Az e másik tagállamban való embertelen vagy megalázó bánásmód veszélye – E menedékjog iránti kérelem e hatóságok általi vizsgálata az említett másik tagállamban elismert menekült jogállás ellenére – 2011/95/EU irányelv – 4. cikk – Egyéni vizsgálat”

A C-753/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2022. december 12-én érkezett, 2022. szeptember 7-i határozatával terjesztett elő a

QY

és

a **Bundesrepublik Deutschland**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, L. Bay Larsen elnökhelyettes, A. Arabadjiev, K. Jürimäe (előadó), E. Regan, T. von Danwitz, Csehi Z. és O. Spineanu-Matei tanácselnökök, M. Ilešič, J.-C. Bonichot, S. Rodin, I. Jarukaitis, A. Kumin, M. L. Arastey Sahún és M. Gavalec bírák,

főtanácsnok: L. Medina,

hivatalvezető: K. Hötzel tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2023. szeptember 26-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– QY képviseletében S. Kellmann Rechtsanwalt,

* Az eljárás nyelve: német.

– a német kormány képviseletében J. Möller, A. Hoesch és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,

– a belga kormány képviseletében M. Jacobs, A. Van Baelen és M. Van Regemorter, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében A. Edelmannová, M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– Írország képviseletében M. Browne Chief State Solicitor, A. Joyce és D. O'Reilly, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: A. McMahon BL,

– a görög kormány képviseletében G. Karipsiadis és T. Papadopoulou, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében R. Bénard, O. Duprat-Mazaré, B. Fodda és J. Illouz, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: W. Ferrante avvocato dello Stato,

– a luxemburgi kormány képviseletében A. Germeaux, J. Reckinger és T. Schell, meghatalmazotti minőségben,

– a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman és M. H. S. Gijzen, meghatalmazotti minőségben,

– az osztrák kormány képviseletében A. Posch, J. Schmoll és M. Kopetzki, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében A. Azéma, J. Hottiaux és H. Leupold, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2024. január 25-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.) 3. cikke (1) bekezdése második mondatának, a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítés: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.) 4. cikke (1) bekezdése második mondatának és

13. cikkének, valamint a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) 10. cikke (2) és (3) bekezdésének, 33. cikke (1) bekezdésének és (2) bekezdése a) pontjának értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Görögországban menekültként elismert szír állampolgár QY és a Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (szövetségi migrációs és menekültügyi hivatal, Németország; a továbbiakban: szövetségi hivatal) által képviselt Bundesrepublik Deutschland (Németországi Szövetségi Köztársaság) között, ez utóbbi hivatalnak a QY menekült jogállás elismerése iránti kérelmét elutasító határozata tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 604/2013 rendelet

3 A 604/2013 rendelet (6) preambulumbekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Mostanra lezárult a közös európai menekültügyi rendszer bevezetésének első szakasza, amely hosszú távon várhatóan közös eljárást és egységes jogállást biztosít a nemzetközi védelemben részesülők számára az [Európai] Unió egész területén. […]”

4 E rendelet 1. cikke a következőképpen határozza meg az említett rendelet tárgyát:

„E rendelet megállapítja egy harmadik országbeli állampolgár, vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam (a továbbiakban: a felelős tagállam) meghatározására vonatkozó feltételeket és eljárási szabályokat.”

5 Az említett rendelet 3. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„A tagállamok megvizsgálják azon harmadik országbeli állampolgárnak, vagy azon hontalan személynek a nemzetközi védelem iránti kérelmét, aki egy tagállam területén nyújtja be azt, ideértve annak határát és a tranzitzónákat. A kérelmet az a tagállam köteles megvizsgálni, amely a III. fejezetben előírt feltételek szerint felelős.”

A 2011/95 irányelv

6 A 2011/95 irányelv (7) és (9)–(13) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(7) Mostanra lezárult a közös európai menekültügyi rendszer létrehozásának első szakasza. […]

[…]

(9) Az Európai Tanács a Stockholmi Programban ismételten hangsúlyozta, hogy az [EUMSZ 78. cikkel] összhangban elkötelezett a közös menekültügyi eljáráson és a nemzetközi védelemben részesülők egységes jogállásán alapuló közös és szolidáris védelmi terület legkésőbb 2012-ig történő létrehozása mellett.

(10) A végzett értékelések eredményeinek fényében e szakaszban helyénvaló megerősíteni a [harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről (helyesen: feltételeire) és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i] 2004/83/EK [tanácsi] irányelv [(HL 2004. L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.)] alapjául szolgáló elveket, valamint törekedni a nemzetközi védelem elismerésére és tartalmára vonatkozó követelmények magasabb szintű szabályok alapján történő további közelítésére.

(11) Mozgósítani kell az Európai Menekültügyi Alap és az Európai Menekültügyi Támogató Hivatal [(EASO)] erőforrásait, hogy megfelelő támogatást nyújtsanak a Közös Európai Menekültügyi Rendszer második szakaszában előírt szabályok végrehajtása során tett tagállami erőfeszítésekhez, különös tekintettel azon tagállamokra, amelyek nemzeti menekültügyi rendszerére – főként földrajzi elhelyezkedésük és népességi helyzetük miatt – különös és aránytalanul nagy nyomás nehezedik.

(12) Ezen irányelv legfőbb célja egyrészről annak biztosítása, hogy valamennyi tagállamban azonos feltételeket alkalmazzanak a nemzetközi védelemre valóban rászorulók beazonosítására, másrészről annak elősegítése, hogy e személyek valamennyi tagállamban hozzáférhessenek az ellátások egy minimális szintjéhez.

(13) A menekült és a kiegészítő védelmi jogállás elismerésére és tartalmára vonatkozó szabályok közelítésének segítenie kell a nemzetközi védelmet kérelmezők tagállamok közötti másodlagos migrációjának korlátozását, amennyiben az ilyen migrációt kizárólag a jogi szabályozások eltérései idézik elő.”

7 A 2011/95 irányelv 1. cikke a következőképpen határozza meg az irányelv célját:

„Ezen irányelv célja a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, a menekültek és a kiegészítő védelemre jogosultak egységes jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályoknak a megállapítása.”

8 Ezen irányelvnek a „Kedvezőbb elbírálás elve” címet viselő 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok kedvezőbb szabályokat vezethetnek be, illetve tarthatnak fenn annak meghatározására, hogy ki minősül menekültnek, illetve kiegészítő védelemre jogosult személynek, valamint a nemzetközi védelem tartalmának meghatározására, amennyiben e vonatkozó szabályok összeegyeztethetők ezen irányelvvel.”

9 Az említett irányelvnek „A nemzetközi védelem iránti kérelem értékelése” címet viselő II. fejezetében szerepel az irányelv 4–8. cikke. Ugyanezen irányelvnek „A tények és körülmények értékelése” című 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok a kérelmező kötelezettségének tekinthetik, hogy a lehető leggyorsabban bemutasson a nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozásához szükséges valamennyi bizonyítékot. A kérelem szempontjából jelentőséggel bíró bizonyítékok értékelését – a kérelmező közreműködésével – a tagállam végzi.

[…]

(3) A nemzetközi védelem iránti kérelem értékelése egyedi alapon, a következők figyelembevételével történik:

a) a kérelemre vonatkozó határozat meghozatalának időpontjában a származási országra vonatkozó valamennyi releváns tény, ideértve a származási ország törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseit, valamint azok alkalmazási módját is;

b) a kérelmező releváns nyilatkozatai és az általa bemutatott dokumentumok, ideértve az arra vonatkozó információkat is, hogy a kérelmező üldöztetésnek vagy súlyos sérelemnek ki volt-e téve, illetve, hogy ezek veszélye fennáll-e;

c) a kérelmező egyéni helyzete és személyes körülményei, ideértve az olyan tényezőket is, mint a háttér, nem és életkor, annak megállapítása érdekében, hogy a személyes körülményeit figyelembe véve a vele szemben elkövetett cselekmények vagy azon cselekmények, amelyeket vele szemben elkövethetnek, üldöztetésnek, illetve súlyos sérelemnek minősülnek-e;

d) azon kérdés megválaszolása, hogy a kérelmező a származási ország elhagyása után végzett-e olyan tevékenységet, amelynek kizárólagos vagy legfőbb célja a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásához szükséges feltételek megteremtése volt, annak megállapítása érdekében, hogy e tevékenysége miatt az említett országba való visszatérése esetén a kérelmező vonatkozásában üldöztetés vagy súlyos sérelem veszélye fennállna-e;

e) azon kérdés megválaszolása, hogy ésszerűen elvárható-e a kérelmezőtől, hogy egy olyan másik állam védelmét vegye igénybe, amelynek állampolgárságát megszerezheti.

[…]”

10 A 2011/95 irányelvnek „A menekültkénti elismerés feltételei” címet viselő III. fejezete tartalmazza ezen irányelv 9–12. cikkét. Ezen irányelv 11. cikke határozza meg azt az esetet, amikor a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy a továbbiakban már nem minősül menekültnek, a 12. cikke pedig azt az esetet, amikor a harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nem ismerhető el menekültként.

11 Az említett irányelv 13. és 14. cikke az irányelvnek „A menekültjogállás” címet viselő IV. fejezetében található.

12 Ugyanezen irányelv 13. cikke értelmében:

„A tagállamok olyan harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt ismernek el menekültként, aki megfelel a II. és III. fejezetben előírt feltételeknek.”

13 A 2011/95 irányelvnek „A menekültjogállás visszavonása, megszüntetése, illetve megújításának megtagadása” című 14. cikke előírja:

„(1) Amennyiben a harmadik ország állampolgára vagy a hontalan személy a 11. cikk értelmében már nem minősül menekültnek, úgy a [2004/83] irányelv hatálybalépése után benyújtott, nemzetközi védelem iránti kérelmek tekintetében a tagállamok visszavonják, illetve megszüntetik az érintett személy valamely kormányzati, közigazgatási, bírósági vagy kvázibírósági szerv által elismert menekültjogállását, illetve megtagadják annak megújítását.

(2) A menekült 4. cikk (1) bekezdése szerinti kötelezettségének sérelme nélkül, amelynek értelmében köteles minden releváns tényt felfedni, illetve a rendelkezésére álló, jelentőséggel bíró dokumentumokat bemutatni, a menekültjogállást elismerő tagállamnak egyedi alapon kell bizonyítania, hogy az érintett személy e cikk (1) bekezdésének értelmében már nem minősül menekültnek, illetve, hogy sohasem minősült annak.

(3) A tagállamok visszavonják, illetve megszüntetik a harmadik ország állampolgárának vagy a hontalan személynek a menekültjogállását, illetve megtagadják annak megújítását, ha a menekültjogállás elismerése után az érintett tagállam megállapítja, hogy:

a) az érintett személy menekültként való elismerését a 12. cikkel összhangban ki kellett volna zárni, illetve az érintett személy menekültként való elismerése a 12. cikkel összhangban kizárt;

[…]”

14 A 2011/95 irányelv VII. fejezete határozza meg „[a] nemzetközi védelem tartalm[át]” és tartalmazza az irányelv 20–35. cikkét. Ezen irányelv „Szociális védelem” című 29. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személyek az e védelmet nyújtó tagállamban a saját állampolgárok számára meghatározottakkal azonos feltételek mellett részesüljenek a szükséges szociális ellátásokban.”

15 Az említett irányelv 36. cikkének második bekezdése kimondja:

„A tagállamok [az Európai] Bizottsággal összeköttetésben minden megfelelő intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok között közvetlen együttműködést és információcserét hozzanak létre.”

A 2013/32 irányelv

16 A 2013/32 irányelv (4), (12), (13) és (43) preambulumbekezdésének megfogalmazása a következő:

„(4) A tamperei következtetések előírják, hogy a közös európai menekültügyi rendszernek rövid távon a tagállamokban a tisztességes és hatékony menekültügyi eljárások közös normáira, hosszú távon pedig az Unión belül egy közös menekültügyi eljáráshoz vezető uniós szabályokra is ki kell terjednie.

[…]

(12) Ezen irányelv fő célkitűzése, hogy továbbfejlessze a tagállamokban a nemzetközi védelem megadására és visszavonására alkalmazott eljárások szabályait egy közös uniós menekültügyi eljárás létrehozása céljából.

(13) A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó eljárások szabályainak közelítése elősegíti a nemzetközi védelmet kérelmezők tagállamok közötti másodlagos mozgásának korlátozását – amennyiben az ilyen mozgást a jogi keretek között fennálló különbségek okozzák –, valamint a [2011/95] irányelv tagállami alkalmazására vonatkozó egységes feltételek kialakítását.

[…]

(43) A tagállamok minden kérelmet érdemben vizsgálnak meg, azaz értékelik, hogy a szóban forgó kérelmező a [2011/95] irányelvvel összhangban jogosult-e nemzetközi védelemre, kivéve, ha ezen irányelv másként rendelkezik, különösen, ha ésszerűen feltételezhető, hogy egy másik ország elvégzi a vizsgálatot, vagy megfelelő védelmet nyújt. A tagállamok különösen akkor nem kötelesek elvégezni a nemzetközi védelem iránti kérelem érdemi értékelését, amennyiben az első menedékjogot nyújtó ország a kérelmezőnek menekült jogállást, vagy egyéb megfelelő védelmet biztosított, és a kérelmezőt ez az ország visszafogadja.”

17 A 2013/32 irányelv 1. cikke az irányelv célját a következőképpen határozza meg:

„Ennek az irányelvnek a célja a tagállamokban a [2011/95] irányelv szerinti nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások megállapítása.”

18 A 2013/32 irányelvnek a „Kedvezőbb rendelkezések” címet viselő 5. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó eljárások tekintetében kedvezőbb szabályozást léptethetnek hatályba, vagy tarthatnak hatályban, amennyiben ezek a szabályok ezen irányelvvel összeegyeztethetőek.”

19 Ezen irányelv 10. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében:

„(2) A nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálásakor az eljáró hatóság először meghatározza, hogy a kérelmezők menekültnek minősülnek-e, és amennyiben nem, meghatározza, hogy jogosultak-e kiegészítő védelemre.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az eljáró hatóság a nemzetközi védelem iránti kérelmekről megfelelő vizsgálat után hozzon határozatot. E célból a tagállamok biztosítják, hogy:

a) a kérelmek megvizsgálására és a kérelmek tárgyában történő határozathozatalra egyénileg, tárgyilagosan és pártatlanul kerüljön sor;

b) pontos és naprakész információ beszerzésére kerüljön sor különböző forrásokból, például az EMTH-tól, az [Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosságától (HCR)] és a releváns nemzetközi emberi jogi szervezetektől a kérelmezők származási országában, és szükség esetén az azon országokban uralkodó általános helyzetről, amelyeken át a kérelem benyújtásának helye szerinti államig eljutottak; továbbá, hogy ezek az információk a kérelmek vizsgálatáért és a döntéshozatalért felelős személyzet rendelkezésére álljanak;

c) a kérelmeket vizsgáló és azokról határozatot hozó személyzet ismerje a menedékjoggal és a menekültüggyel kapcsolatos vonatkozó rendelkezéseket;

d) a kérelmeket vizsgáló és azokról határozatot hozó személyzet kapjon lehetőséget arra, hogy szükség esetén szakértői tanácsot kérjenek olyan sajátos kérdésekben, mint például az egészségügyi, kulturális, vallási, gyermekeket és nemet érintő problémák.”

20 Az említett irányelv 33. cikkének (1) bekezdése és (2) bekezdésének a) pontja előírja:

„(1) Azokon az eseteken túlmenően, amikor nem kerül sor egy kérelemnek a [604/2013] rendelettel összhangban történő megvizsgálására, a tagállamok akkor sem kötelesek megvizsgálni, hogy a kérelmező a [2011/95] irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosultnak minősülhet-e, ha egy kérelem e cikk értelmében elfogadhatatlannak minősül.

(2) A tagállamok e cikk értelmében csak akkor minősíthetik elfogadhatatlannak a nemzetközi védelem iránti kérelmet, ha:

a) a kérelmező részére más tagállam már nemzetközi védelmet biztosított […]”

21 A 2013/32 irányelv 44. és 45. cikke meghatározza a nemzetközi védelem visszavonására irányuló eljárásokat.

22 Ezen irányelv 49. cikkének második bekezdése értelmében:

„A tagállamok a Bizottsággal összeköttetésben minden megfelelő intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok között közvetlen együttműködést és információcserét hozzanak létre.”

A német jog

23 A legutóbb a 2021. július 9-i Gesetz zur Weiterentwicklung des Ausländerzentralregisters (a külföldiek központi nyilvántartásának fejlesztéséről szóló törvény; BGBl. 2021 I, 2467. o.) 9. cikkével módosított, 1992. június 26-i Asylgesetz (AsylG) (a menedékjogról szóló törvény; BGBl. I, 1126. o.) 2008. szeptember 2-án kihirdetett változata (BGBl. 2008 I, 1798. o.; a továbbiakban: AsylG) 1. §-a (1) bekezdésének 2. pontja kimondja:

„(1) E törvény az alábbiakat kérelmező külföldi személyekre alkalmazandó:

[…]

2. a [2011/95] irányelv szerinti nemzetközi védelem.”

24 Az AsylG „Elfogadhatatlan kérelmek” című 29. §-a az (1) bekezdésének 2. pontjában a következőket írja elő:

„A menedékjog iránti kérelem elfogadhatatlan, ha: […]

2. az Európai Unió másik tagállama a külföldinek már biztosította az 1. § (1) bekezdésének 2. pontja értelmében vett nemzetközi védelmet […]”

25 A legutóbb a 2022. május 23-i Gesetz zur Regelung eines Sofortzuschlages und einer Einmalzahlung in den sozialen Mindestsicherungssystemen sowie zur Änderung des Finanzausgleichsgesetzes und weiterer Gesetze (a szociális biztonsági rendszerekben az azonnali kiegészítés és az egyszeri kifizetés szabályozásáról, valamint a pénzügyi kiegyenlítésről szóló törvény és más törvények módosításáról szóló törvény; BGBl. 2022 I, 760. o.) 4a. §-ával módosított, a 2004. július 30-i Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz – AufenthG) (a külföldieknek a

szövetségi területen való tartózkodásáról, munkavállalásáról és integrációjáról szóló törvény; BGBl. 2004 I, 1950. o.) 2008. február 25-én kihirdetett változata (BGBl. 2008 I, 162. o.) 60. §-ának (1) bekezdése szerint:

„A menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezmény *[Recueil des traités des Nations unies* (1954), 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.)] [és amely 1954. április 22-én lépett hatályba] értelmében a külföldi állampolgár nem utasítható ki olyan államba, amelyben élete vagy személyes szabadsága faji, illetőleg vallási okok, nemzeti hovatartozása, meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása vagy politikai meggyőződése miatt fenyegetve van. Ugyanez vonatkozik a menedékjoggal rendelkező személyekre és azokra a külföldi állampolgárokra, akik keresettel meg nem támadható aktussal menekült jogállást szereztek, vagy más okból kifolyólag külföldi menekülti jogállással rendelkeznek a szövetségi területen, vagy pedig a menekültekről szóló egyezménynek megfelelően a szövetségi területen kívül külföldi menekülti jogállást szereztek. Ha a külföldi állampolgár a jelen bekezdés szerinti kitoloncolási tilalomra hivatkozik, a szövetségi hivatal – a második mondat szerinti esetek kivételével – a menekültügyi eljárásban meghatározza, hogy az első mondat szerinti feltételek teljesülnek-e, és hogy e külföldi állampolgárt menekültként kell-e elismerni. A szövetségi hivatal határozatával szemben kizárólag az AsylG rendelkezései alapján lehet jogorvoslattal élni.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

26 A szír állampolgár QY-t 2018-ban menekültként ismerték el Görögországban.

27 A kérdést előterjesztő bíróság által nem ismertetett időpontban QY nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be Németországban.

28 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben keltezés nélkül említett, jogerős határozatában a Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság, Németország) megállapította, hogy QY-t Görögországban az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmód komoly veszélye fenyegeti, és ezért nem lehet ebbe a tagállamba visszaküldeni.

29 2019. október 1-jei határozatával a szövetségi hivatal elutasította QY menekültkénti elismerés iránti kérelmét, de kiegészítő védelemben részesítette.

30 QY e határozattal szemben keresetet nyújtott be, amelyet az eljáró Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság) elutasított. Ez utóbbi szerint a menekültkénti elismerés iránti kérelem megalapozatlan volt, mert QY Szíriában nincs kitéve az üldöztetés veszélyének.

31 QY ezt követően az e Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság) által engedélyezett közvetlen fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Bundesverwaltungsgerichthez (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország). E fellebbezés alátámasztása érdekében azt állítja, hogy a szövetségi hivatalt köti a görög hatóságok által elismert menekült jogállás.

32 E bíróság pontosítja, hogy az említett Verwaltungsgerichtnek (közigazgatási bíróság) érdemben kellett határoznia QY nemzetközi védelem iránti kérelméről. E kérelmet ugyanis nem lehetett elfogadhatatlannak nyilvánítani amiatt, hogy korábban Görögországban elismerték e jogállást, mivel QY-t komolyan fenyegeti az a veszély, hogy e tagállamban a Charta 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmódnak lesz kitéve.

33 A kérdést előterjesztő bíróság kiemeli, hogy az ügy érdemét illetően megállapítást nyert, hogy QY nem felel meg a menekültként való elismerés feltételeinek. Ezenkívül a külföldieknek a szövetségi területen való tartózkodásáról, munkavállalásáról és integrációjáról szóló, módosított törvény 60. §-a (1) bekezdésének második mondata értelmében a görög hatóságok által hozott, a menekült jogállást elismerő határozat egyetlen joghatása az, hogy megtiltja e menekültnek abba a harmadik államba való kitoloncolását, ahonnan elmenekült. Ezzel szemben a német jog értelmében az ilyen határozat nem keletkeztet semmilyen jogot a menekült jogállás újbóli elismerésére. Hasonlóképpen, a német jog értelmében a menekült jogállást elismerő e határozat nem vált ki semmilyen olyan kötelező joghatást, amely ahhoz vezetne, hogy a német hatóságoknak, amelyek kivételesen kötelesek a menekültügyi eljárást újból lefolytatni, ezen eljárás során kötelezően el kellene ismerniük az érintett személy e jogállását.

34 E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy meg kell határozni, hogy az uniós joggal ellentétes-e az, hogy a szövetségi hivatal a nemzetközi védelem iránti kérelmet újból önállóan megvizsgálja, és hogy az uniós jog megköveteli-e, hogy a menekült jogállást elismerő, más tagállamban hozott határozat e hivatalra nézve kötelező erővel bírjon.

35 E tekintetben először is e bíróság azon a véleményen van, hogy az elsődleges uniós jog, különösen az EUMSZ 78. cikk a jellegénél fogva nem igazol ilyen hatást. Az elsődleges uniós jogból egyáltalán nem következik a menekült jogállást elismerő határozatok kölcsönös elismerésének elve. Következésképpen, és a mai napig az egységes nemzetközi védelmi jogállás hiányában az ilyen védelem iránti kérelem érdemi feltételeinek vizsgálata azon tagállam feladata, amelyhez e kérelmet benyújtották.

36 Az említett bíróság szerint a kölcsönös bizalom elve sem igazolhatja az ilyen határozatok kölcsönös elismerését. Végeredményben ez a bizalom a jelen ügyben megszakadt, mivel komoly veszélye áll fenn annak, hogy az érintett a nemzetközi védelmet biztosító tagállamban a Charta 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmódnak lesz kitéve.

37 Másodszor, a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a másodlagos uniós jog egyetlen szabálya sem írja elő kifejezetten, hogy a menekült jogállás valamely tagállam általi elismerése kötelező hatást gyakorol egy másik tagállam menekültügyi eljárására.

38 Mindemellett e bíróságban felmerül a kérdés, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem egyetlen tagállam általi vizsgálatának a 604/2013 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének második mondatában hivatkozott elve, vagy akár a 2011/95 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének második mondatában és 13. cikkében foglalt rendelkezések azt eredményezhetik-e, hogy a valamely tagállam által elismert menekült jogállást az összes többi tagállamban új vizsgálat lefolytatása nélkül el kell ismerni.

39 Ebben az összefüggésben az említett bíróság arra keresi a választ, hogy a nemzetközi védelmet nyújtó tagállamban a Charta 4. cikke megsértésének komoly veszélye esetén milyen jogkövetkezményekkel jár egy másik tagállam azon lehetőségének megszűnése, amelyhez nemzetközi védelem iránti új kérelmet nyújtottak be, hogy a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében e kérelmet mint elfogadhatatlant elutasítsa. Álláspontja szerint a kérelmezőt e másik tagállamnak „első alkalommal menedéket kérőnek” kell tekintenie, és e tagállamnak új vizsgálatot kell végeznie, anélkül hogy kötve lenne az első tagállam által korábban hozott, a menekült jogállást elismerő határozatban kifejtett megfontolásokhoz.

40 Mindazonáltal ugyanezen bíróság megjegyzi, hogy az ilyen megközelítés a menekült jogállás megszűnésére, kizárására és visszavonására vonatkozó, a 2011/95 irányelv 11., 12. és 14. cikkében előírt különös szabályok megkerülését vonhatja maga után. Mindemellett hangsúlyozza, hogy a jelen ügyben nem áll fenn az érintett jogi helyzete romlásának veszélye, aki egyébként sem toloncolható ki származási országának határára, mivel a szövetségi hivatal kiegészítő védelmet biztosított számára.

41 Harmadszor, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy hogyan kell értelmezni a 2019. november 13-i Hamed és Omar végzés (C-540/17 és C-541/17, EU:C:2019:964) 42. pontját. Az „új” menekültügyi eljárásra való utalás ugyanis új vizsgálatot is jelenthet, míg a menekült jogálláshoz kapcsolódó jogok említése egy másik tagállam által már biztosított jogállás elismerését vonhatja maga után.

42 E körülmények között határozott úgy a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság), hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Abban az esetben, ha valamely tagállam nem élhet azzal a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontja által biztosított lehetőséggel, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmet a valamely másik tagállambeli menekültkénti elismerésre tekintettel mint elfogadhatatlant elutasítsa, mert az [e másik] tagállamban az életkörülmények a Charta 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmód komoly veszélyének tennék ki a kérelmezőt, úgy kell-e értelmezni a 604/2013 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének második mondatát, a 2011/95 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének második mondatát és 13. cikkét, valamint a 2013/32 irányelv 10. cikkének (2) és (3) bekezdését, 33. cikkének (1) bekezdését és (2) bekezdésének a) pontját, hogy a már megtörtént menekültkénti elismerés megakadályozza az [első] tagállamot abban, hogy kötetlenül megvizsgálja a hozzá benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmet, és az említett elismerés azt a kötelezettséget rója e tagállamra, hogy e védelem anyagi jogi feltételeinek vizsgálata nélkül ismerje el menekültként a kérelmezőt?”

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

43 Írország az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlanságára hivatkozik azzal az indokkal, hogy a kért értelmezés az úgynevezett „acte clair” elméletének alkalmazási körébe tartozik. Írország szerint az uniós jog jelenlegi állása szerint e jog egyetlen rendelkezése sem írja elő a valamely tagállam által hozott, nemzetközi védelmet biztosító határozatok tagállamok általi kölcsönös elismerését.

44 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti bíróság által meghatározott jogszabályi és ténybeli keretben felvetett – a helytállóságot illetően a Bíróság által nem vizsgálható –, az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelemről való határozathozatalt a Bíróság csak abban az esetben tagadhatja meg, ha nyilvánvaló, hogy az uniós jog kért értelmezése nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdéseket hasznosan megválaszolja (2022. november 8-i Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid [Az őrizet hivatalból való vizsgálata] ítélet, C-704/20 és C-39/21, EU:C:2022:858, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből egyértelműen kitűnik, hogy az előterjesztett kérdés valóban az alapeljárás szempontjából releváns uniós jogi normák értelmezésére vonatkozik. Az Írország által hivatkozott azon körülmény, hogy az így kért értelmezés egyértelmű, az e kérdésre adott érdemi válasz körébe tartozik, és még ha bizonyítást is nyer, nem igazolhatja az e kérdés releváns voltára vonatkozó vélelem megdöntését.

46 Mindenesetre a nemzeti bíróság számára egyáltalán nem tilos, hogy előzetes döntéshozatal céljából olyan kérdést terjesszen a Bíróság elé, amelynek megválaszolása nem enged teret semmilyen észszerű kétségnek. Így, még azt feltételezve is, hogy ez a helyzet áll fenn, az ilyen kérdést tartalmazó előzetes döntéshozatal iránti kérelem nem válik elfogadhatatlanná (lásd ebben az értelemben: 2023. március 9-i Vapo Atlantic ítélet, C-604/21, EU:C:2023:175, 33. pont).

47 Következésképpen az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

48 Egyetlen kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 604/2013 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését, a 2011/95 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését és 13. cikkét, valamint a 2013/32 irányelv 10. cikkének (2) és (3) bekezdését, valamint 33. cikkének (1) bekezdését és (2) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy amennyiben valamely tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága amiatt nem élhet az utóbbi rendelkezés által biztosított azon lehetőséggel, hogy elfogadhatatlanként elutasítsa az olyan kérelmezőtől származó nemzetközi védelem iránti kérelmet, akinek egy másik tagállam már biztosított ilyen védelmet, mert komoly veszélye áll fenn annak, hogy e kérelmező e másik tagállamban a Charta 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmódnak lesz kitéve, e hatóság kizárólag azon az alapon köteles az említett kérelmező menekült jogállását elismerni, hogy e jogállást az említett másik tagállam az esetében már elismerte, vagy elvégezheti e kérelem újbóli, önálló érdemi vizsgálatát.

49 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a 2013/32 irányelv 33. cikkének (1) bekezdése értelmében azokon az eseteken túlmenően, amikor nem kerül sor egy kérelemnek a 604/2013 rendelettel összhangban történő megvizsgálására, a tagállamok akkor sem kötelesek megvizsgálni, hogy a kérelmező a 2011/95 irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosultnak minősülhet-e, ha egy kérelem e cikk értelmében elfogadhatatlannak minősül. A 2013/32 irányelv 33. cikkének (2) bekezdése kimerítően felsorolja azokat a helyzeteket, amelyekben a tagállamok valamely nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlannak tekinthetnek (2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 76. pont; 2022. február 22-i Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides [A család egysége – Már megadott védelem] ítélet, C-483/20, EU:C:2022:103, 23. pont).

50 E tekintetben a 2013/32 irányelv 33. cikkének (2) bekezdése arra irányul, amint az ezen irányelv (43) preambulumbekezdéséből következik, hogy enyhítse a tagállamoknak a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására vonatkozó kötelezettségét azon esetek meghatározása révén, amelyekben az ilyen kérelem elfogadhatatlannak minősül. E célra tekintettel e rendelkezés összességében véve eltérést enged e kötelezettségtől (lásd ebben az értelemben: 2022. augusztus 1-jei Bundesrepublik Deutschland [Menekülteknek a fogadó államon kívül született gyermeke] ítélet, C-720/20, EU:C:2022:603, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

51 E helyzetek közé tartozik a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szabályozott azon helyzet, amelyben a kérelmező részére más tagállam már nemzetközi védelmet biztosított. A tagállamok, amikor ilyen helyzetben alkalmazzák ezt az elfogadhatatlansági okot, tehát mentesülnek a jelen ítélet előző pontjában említett kötelezettség alól (lásd ebben az értelemben: 2022. február 22-i Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides [A család egysége – Már megadott védelem] ítélet, C-483/20, EU:C:2022:103, 23. és 24. pont).

52 Mindemellett a Bíróság megállapította, hogy kivételesen valamely tagállam hatóságai nem élhetnek a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontjában biztosított azon lehetőséggel, hogy elfogadhatatlanként utasítsák el a nemzetközi védelem iránti kérelmet azon indokkal, hogy a kérelmezőnek egy másik tagállam már nemzetközi védelmet biztosított, ha arra a következtetésre jutottak, hogy azok az előre látható életkörülmények, amelyekkel e kérelmező nemzetközi védelemben részesülő személyként ebben a másik tagállamban szembesül, őt a Charta 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmód komoly veszélyének teszik ki (lásd ebben az értelemben: 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 92. pont; 2019. november 13-i Hamed és Omar végzés, C-540/17 és C-541/17, EU:C:2019:964, 35. pont; 2022. február 22-i Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides [A család egysége – Már megadott védelem] ítélet, C-483/20, EU:C:2022:103, 32. és 34. pont).

53 A 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontjában biztosított lehetőség ugyanis a kölcsönös bizalom elvének kifejeződése az ezen irányelv által létrehozott közös menekültügyi eljárás keretében, ami a közös európai menekültügyi rendszer összefüggésében lehetővé és kötelezővé teszi a tagállamok számára annak vélelmezését, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezők számára fenntartott bánásmód minden tagállamban megfelel a Charta követelményeinek, többek között annak 1. és 4. cikkében – amely rendelkezések az Uniónak és tagállamainak az egyik alapvető értékét fejezik ki – foglalt követelményeknek, mivel e vélelem, valamint az ebből eredő, említett lehetőség gyakorlása nem igazolható, amennyiben megállapítást nyer, hogy az adott tagállamban valójában nem ez a helyzet (2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 83–86. pont; 2019. november 13-i Hamed és Omar végzés, C-540/17 és C-541/17, EU:C:2019:964, 41. pont).

54 E tekintetben fontos pontosítani, hogy a jelen ítélet 52. pontjában említett hiányosságoknak a súlyosság különösen jelentős mértékét kell elérniük, amely a szóban forgó adatok összességétől függ (lásd ebben az értelemben: 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 89–91. pont).

55 Ezen ítélkezési gyakorlat fényében a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy abban az esetben, ha valamely tagállami hatóság nem nyilváníthatja elfogadhatatlannak a hozzá benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmet a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján, értékelheti-e ezen nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozottságát, anélkül hogy kötve lenne ahhoz a tényhez, hogy egy másik tagállam már biztosított ilyen védelmet a kérelmezőnek.

56 A feltett kérdés megválaszolásához először is meg kell állapítani, hogy a nemzetközi védelemre vonatkozó uniós jog a jelenlegi állapotában nem kötelezi kifejezetten a tagállamokat arra, hogy automatikusan elismerjék a más tagállam által hozott, a menekült jogállást elismerő határozatokat.

57 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 78. cikk (1) bekezdése értelmében az Unió által kialakított közös menekültügyi politika célja, hogy a nemzetközi védelmet igénylő harmadik országbeli állampolgárok mindegyike számára megfelelő jogállást kínáljon, és biztosítsa a visszaküldés tilalma elvének tiszteletben tartását. A közös európai menekültügyi rendszer különböző aspektusait az EUMSZ 78. cikk (2) bekezdésének a)–g) pontja sorolja fel (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 6-i Szlovákia és Magyarország kontra Tanács ítélet, C-643/15 és C-647/15, EU:C:2017:631, 75. pont).

58 Közelebbről, az EUMSZ 78. cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa intézkedéseket állapít meg egy közös európai menekültügyi rendszer létrehozása céljából, amely magában foglalja „az Unió egészén belül érvényes, egységes menekült jogállás[t] a harmadik országok állampolgárai számára”.

59 Bár e rendelkezés ily módon jogalapot biztosít az ilyen egységes jogállást tartalmazó uniós jogi aktusok uniós jogalkotó általi elfogadásához, ez nem változtat azon, hogy – amint arra a főtanácsnok az indítványának 48. pontjában lényegében rámutatott – az uniós jogalkotó beavatkozása szükséges ahhoz, hogy konkrétan érvényesüljön a valamely tagállam által biztosított és az összes többi által elismert, így az Unió egész területén érvényes, említett jogálláshoz kapcsolódó valamennyi jog.

60 E tekintetben az EUMSZ 78. cikk (2) bekezdése alapján elfogadott jogi aktusok preambulumbekezdéseiből, és különösen a 604/2013 rendelet (6) preambulumbekezdéséből, a 2011/95 irányelv (7) és (9)–(11) preambulumbekezdéséből, valamint a 2013/32 irányelv (4) és (12) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy az uniós jogalkotó fokozatosan, egymást követő szakaszokban kívánja létrehozni a közös európai menekültügyi rendszert, amelynek idővel az Unió egész területén érvényes közös eljáráshoz és egységes menekült jogálláshoz kell vezetnie.

61 Így mindenekelőtt az EUMSZ 78. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontja alapján elfogadott 2011/95 irányelv célja – amint az a (12) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 1. cikkéből kitűnik – többek között annak biztosítása, hogy valamennyi tagállamban azonos feltételeket alkalmazzanak a nemzetközi védelemre valóban rászorulók beazonosítására (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 13-i Ahmed ítélet, C-369/17, EU:C:2018:713, 37. pont).

62 Ami többek között ezen irányelvnek a kérdést előterjesztő bíróság által említett rendelkezéseit illeti, ezen irányelv 4. cikke ilyen közös kritériumokat állapít meg a tényeknek és körülményeknek a nemzetközi védelem iránti kérelem vizsgálata keretében történő értékeléséhez, és az (1) bekezdésének második mondatában pontosítja, hogy a kérelem szempontjából jelentőséggel bíró bizonyítékok értékelését – a kérelmező közreműködésével – a tagállam végzi. Az említett irányelv 13. cikke pedig azt írja elő, hogy a tagállamok olyan harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt kötelesek elismerni menekültként, aki megfelel az ugyanezen irányelv II. és III. fejezetében előírt feltételeknek.

63 Ugyanakkor sem e rendelkezések, sem a 2011/95 irányelv más rendelkezése nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy automatikusan elismerjék a más tagállam által hozott, a menekült jogállást elismerő határozatokat. Éppen ellenkezőleg, ezen irányelv bizonyos rendelkezései – mint például a szociális védelemre vonatkozó 29. cikkének (1) bekezdése – a menekült jogálláshoz kapcsolódó bizonyos jogokat az e jogállást elismerő tagállamra korlátozzák.

64 Továbbá az EUMSZ 78. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján elfogadott 2013/32 irányelv célja – annak 1. cikke értelmében – „a [2011/95] irányelv szerinti nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások megállapítása”.

65 A 2013/32 irányelvnek a kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott 10. cikke meghatározza az ilyen védelem iránti kérelmek megvizsgálásának követelményeit, és (2) bekezdésében előírja, hogy az eljáró hatóság először meghatározza, hogy a kérelmezők menekültnek minősülnek-e, és amennyiben nem, meghatározza, hogy jogosultak-e kiegészítő védelemre. E 10. cikk (3) bekezdésének megfelelően e hatóságnak megfelelő vizsgálat után kell határozatot hoznia, teljesítve az e rendelkezésben foglalt feltételeket. Ezzel szemben a 2013/32 irányelvnek sem az említett 10. cikke, sem 33. cikkének (1) bekezdése és 33. cikke (2) bekezdésének a) pontja – amelynek tartalmát a jelen ítélet 49–51. pontja felidézte – nem kötelezi az említett hatóságot arra, hogy automatikusan elismerje a más tagállam által hozott, a menekült jogállást elismerő határozatokat.

66 Végezetül az EUMSZ 78. cikk (2) bekezdésének e) pontján alapuló 604/2013 rendeletnek az 1. cikke értelmében az a célja, hogy megállapítsa egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételeket és eljárási szabályokat.

67 Márpedig, bár e rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy által bármely tagállam területén benyújtott menedékjog iránti kérelmet főszabály szerint az a tagállam köteles megvizsgálni, amely az e rendelet III. fejezetében előírt feltételek szerint felelős (2017. február 16-i C. K. és társai ítélet, C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, 56. pont), ebből – ilyen értelmű rendelkezés hiányában – nem következik, hogy az így kijelölt tagállam által elfogadott határozatot a többi tagállamnak automatikusan el kell ismernie.

68 A jelen ítélet 57–67. pontjában kifejtett indokokból következik, hogy az uniós jogalkotó a közös európai menekültügyi rendszer jelenlegi állapotában még nem konkretizálta teljes mértékben az EUMSZ 78. cikk (2) bekezdésének a) pontja által elérni kívánt célt, vagyis a harmadik országok állampolgárai számára biztosított, az egész Unióban érvényes egységes menekült jogállást. Közelebbről, az uniós jogalkotó ebben a szakaszban nem állított fel olyan elvet, amely szerint a tagállamok kötelesek automatikusan elismerni a más tagállam által hozott, a menekült jogállást elismerő határozatokat, és nem pontosította ezen elv végrehajtásának részletes szabályait sem.

69 Noha a tagállamok ily módon az uniós jog jelenlegi állapotában szabadon függővé tehetik a menekült jogálláshoz kapcsolódó valamennyi jog területükön való elismerését attól, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságaik az e jogállást elismerő új határozatot hozzanak, lehetőségük van arra, hogy a 2011/95 irányelv 3. cikke és a 2013/32 irányelv 5. cikke értelmében vett kedvezőbb rendelkezésként egy másik tagállam által elfogadott ilyen határozatok automatikus elismerését írják elő. Márpedig nem vitatott, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság nem élt ezzel a lehetőséggel.

70 E körülmények között, másodszor, meg kell határozni az olyan kérelmezőtől származó nemzetközi védelem iránti kérelem hatáskörrel rendelkező tagállami hatóság általi vizsgálatának terjedelmét, akinek egy másik tagállam már menekült jogállást biztosított.

71 E tekintetben fontos emlékeztetni arra, hogy – amint az a jelen ítélet 62. pontjában megállapításra került – a 2011/95 irányelv 13. cikke értelmében a tagállamok olyan harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt ismernek el menekültként, aki megfelel a II. és

III. fejezetben előírt feltételeknek, és e tekintetben a tagállamok nem rendelkeznek mérlegelési jogkörrel (lásd ebben az értelemben: 2015. június 24-i T. ítélet, C-373/13, EU:C:2015:413, 63. pont; 2019. május 14-i M és társai [Menekült jogállás visszavonása] ítélet, C-391/16, C-77/17 és C-78/17, EU:C:2019:403, 89. pont; 2024. január 16-i Intervyuirasht organ na DAB pri MS [Családon belüli erőszak áldozatául esett nők] ítélet, C-621/21, EU:C:2024:47, 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ezzel szemben a kedvezőbb nemzeti szabályok alkalmazásának a 2011/95 irányelv 3. cikkében előírt lehetőségén kívül ezen irányelv nem írja elő a menekült jogállásnak az e feltételeket teljesítőktől eltérő harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek részére történő elismerését (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 13-i Ahmed ítélet, C-369/17, EU:C:2018:713, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2021. november 9-i Bundesrepublik Deutschland [A család egységének fenntartása] ítélet, C-91/20, EU:C:2021:898, 39. és 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

72 A tagállamoknak annak meghatározása érdekében, hogy az említett feltételek teljesülnek-e, a 2011/95 irányelv 4. cikkének (3) bekezdése értelmében minden egyes, nemzetközi védelem iránti kérelmet egyedi alapon kell értékelniük, és különösen figyelembe kell venniük a kérelemre vonatkozó határozat meghozatalának időpontjában az érintett származási országára vonatkozó valamennyi releváns tényt, a releváns nyilatkozatait és az általa bemutatott dokumentumokat, valamint a kérelmező egyéni helyzetét és személyes körülményeit (lásd ebben az értelemben: 2018. január 25-i F ítélet, C-473/16, EU:C:2018:36, 41. pont; 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 98. pont).

73 Ugyanebben az értelemben a 2013/32 irányelv 10. cikkének (3) bekezdéséből lényegében az következik, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmeket pontos és naprakész információkra tekintettel egyénileg, tárgyilagosan és pártatlanul kell megvizsgálni.

74 Következésképpen abban az esetben, ha a jelen ítélet 52. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat alapján valamely tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága nem nyilváníthatja elfogadhatatlannak a hozzá benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmet a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján, e hatóságnak a menekült jogállás elismerésének a feltételeit egyénileg, teljeskörűen és naprakész információk alapján kell megvizsgálnia.

75 Ha a kérelmező megfelel a 2011/95 irányelv II. és III. fejezetében előírt, a menekültkénti elismerés feltételeinek, az említett hatóságnak el kell ismernie a menekült jogállását, és nem rendelkezik mérlegelési jogkörrel.

76 E tekintetben, noha ugyanezen hatóság nem köteles elismerni e kérelmező menekült jogállását pusztán amiatt, hogy e jogállást a kérelmező számára korábban egy másik tagállam határozata elismerte, e határozatot és az azt alátámasztó elemeket teljes mértékben figyelembe kell vennie.

77 A közös európai menekültügyi rendszer ugyanis, amely magában foglalja a valamennyi tagállamban a nemzetközi védelemre valóban rászorulók beazonosítására alkalmazott azonos feltételeket – amint azt a 2011/95 irányelv (12) preambulumbekezdése hangsúlyozza –, a kölcsönös bizalom elvén alapul, amelynek értelmében a kivételes körülmények esetét kivéve vélelmezni kell, hogy a nemzetközi védelem kérelmezőivel kapcsolatos bánásmód minden tagállamban megfelel – a Chartát is magában foglaló – uniós jog, a menekültek helyzetére vonatkozó egyezmény és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény követelményeinek (lásd ebben az értelemben:

2011. december 21-i N. S. és társai ítélet, C-411/10 és C-493/10, EU:C:2011:865, 78–80. pont; 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 84. és 85. pont).

78 Figyelembe véve továbbá az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében szereplő lojális együttműködés elvét, amelynek értelmében az Unió és a tagállamok kölcsönösen tiszteletben tartják és segítik egymást a Szerződésekből eredő feladatok végrehajtásában (2016. szeptember 6-i Petruhhin ítélet, C-182/15, EU:C:2016:630, 42. pont), és amelynek konkrét kifejeződése a 2011/95 irányelv 36. cikke, valamint a 2013/32 irányelv 49. cikke, továbbá annak érdekében, hogy a két tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságai által ugyanazon harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nemzetközi védelmének szükségességével kapcsolatban hozott határozatok a lehető legnagyobb mértékben összhangban legyenek, úgy kell tekinteni, hogy a tagállam azon, hatáskörrel rendelkező hatóságának, amelynek az új kérelemről határoznia kell, a lehető leghamarabb meg kell kezdenie az ugyanazon kérelmező menekült jogállását korábban elismerő tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságával való információcserét. E tekintetben e hatóságok közül az elsőnek tájékoztatnia kell a másodikat az új kérelemről, közölnie kell vele az ezen új kérelemre vonatkozó véleményét, és kérnie kell tőle, hogy észszerű határidőn belül küldje meg a birtokában lévő azon információkat, amelyek e jogállás elismeréséhez vezettek.

79 Ezen információcsere célja, hogy az említett új kérelem tárgyában eljáró tagállam hatósága számára lehetővé tegye a nemzetközi védelem iránti eljárás keretében rá háruló ellenőrzések teljes körű tájékoztatáson alapuló elvégzését.

80 A fenti indokok összességére tekintettel a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 604/2013 rendelet 3. cikkének (1) bekezdését, a 2011/95 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését és 13. cikkét, valamint a 2013/32 irányelv 10. cikkének (2) és (3) bekezdését, valamint 33. cikkének (1) bekezdését és (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy amennyiben valamely tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága amiatt nem élhet az utóbbi rendelkezés által biztosított azon lehetőséggel, hogy elfogadhatatlanként elutasítsa az olyan kérelmezőtől származó nemzetközi védelem iránti kérelmet, akinek egy másik tagállam már biztosított ilyen védelmet, mert komoly veszélye áll fenn annak, hogy e kérelmező e másik tagállamban a Charta 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmódnak lesz kitéve, e hatóságnak e kérelmet a 2011/95 és 2013/32 irányelv alapján folytatott, nemzetközi védelem iránti új eljárás során egyedileg, teljeskörűen és naprakész információk alapján kell újból megvizsgálnia. E vizsgálat keretében az említett hatóságnak mindazonáltal teljes mértékben figyelembe kell vennie az említett másik tagállamnak az említett kérelmező számára nemzetközi védelmet elismerő határozatát, valamint az e határozatot alátámasztó tényezőket.

A költségekről

81 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam

meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkének (1) bekezdését, a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdését és 13. cikkét, valamint a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 10. cikkének (2) és (3) bekezdését, valamint 33. cikkének (1) bekezdését és (2) bekezdésének a) pontját

a következőképpen kell értelmezni:

amennyiben valamely tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága amiatt nem élhet az utóbbi rendelkezés által biztosított azon lehetőséggel, hogy elfogadhatatlanként elutasítsa az olyan kérelmezőtől származó nemzetközi védelem iránti kérelmet, akinek egy másik tagállam már biztosított ilyen védelmet, mert komoly veszélye áll fenn annak, hogy e kérelmező e másik tagállamban az Európai Unió Alapjogi Chartájának 4. cikke értelmében vett embertelen vagy megalázó bánásmódnak lesz kitéve, e hatóságnak e kérelmet a 2011/95 és 2013/32 irányelv alapján folytatott, nemzetközi védelem iránti új eljárás során egyedileg, teljeskörűen és naprakész információk alapján kell újból megvizsgálnia. E vizsgálat keretében az említett hatóságnak mindazonáltal teljes mértékben figyelembe kell vennie az említett másik tagállamnak az említett kérelmező számára nemzetközi védelmet elismerő határozatát, valamint az e határozatot alátámasztó tényezőket.

Aláírások